

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorálteológiai Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Teológiai licenciátus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Isten Népeinek Joga (<i>De iure populi Dei</i>)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Lukács I. Róbert						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	2013/14	2.5 Félév	II.	2.6. Értékelés módja	szóbeli vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	5	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	70	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					20
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja					150
3.8 A félév össz-óraszámja					70
3.9 Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• tábla, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• tábla, vetítő

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	A II. Vatikáni Zsinat, különösen az egyházzal szülő hittani rendelkezés központi szerepet tulajdonít egyházában az Isten népe fogalmának (vö. pl. LG. 9 – 17). Ez az egyházkép nemcsak nagy tekintéllyel rendelkezik, a Bibliában és a keresztény hagyományban fellelhető gyökerei miatt, hanem a törvényhozónak is a legalkalmasabbnak tűnt az egyház intézményes vonatkozásainak kifejezésére. Lehetővé teszi ugyanis az új ekklesiológiai távlatok és tevékenységi szempontok kibontakozását és jogszabályok nyelvére való lefordítását, de egyben felhívja a figyelmet arra, hogy az egyház titok, misztérium, mely nem tárgyalható a maga egészében a valóság társadalmi-jog szintjén.
Transzverzális kompetenciák	„Az Isten Népe” az Egyházi Törvénykönyv II. könyve címet viseli. Ez azzal magyarázható, hogy benne különösen is a személyeknek Isten népében elfoglalt helyéről, ott betöltött szerepéről van szó, valamint a hierarchikus közösségben való együttműködésükről és a megszentelt, illetve az apostoli élet intézményes formáiról.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A II. vatikáni zsinatra alapozó jogi egyházkép megismerése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A diákok felkészítése az Egyházban levő személyek pasztorálására • A törvények magyarázatának és alkalmazásának az elsajátítása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A krisztushívők jogai és kötelezettségei	előadás, magyarázat	
A laikusok	előadás, magyarázat	
A krisztushívők társulásai (általános szabályok, hivatalos és magán társulatok)	előadás, magyarázat	
A római pápa	előadás, magyarázat	
A püspökök testülete, A püspöki szinódus	előadás, magyarázat	
A részegyházak	előadás, magyarázat	
A püspökök általában; A megyéspüspök, A koadjutorok és a segédpüspök	előadás, magyarázat	
A székakadályoztatás és széküresedés; Az egyháztartomány és egyházi régió	előadás, magyarázat	

A részleges zsinatok	előadás, magyarázat	
A püspöki konferenciák; Az egyházmegyei zsinat	előadás, magyarázat	
Az egyházmegyei hivatal	előadás, magyarázat	
Tanácsadó testületek az egyházmegyében	előadás, magyarázat	
A plébánia, plébánosok	előadás, magyarázat	
Az esperesek, a templomigazgató, a lelkészek	előadás, magyarázat	

Könyvészet

- Erdő P., Egyházjog (Szent István Kézikönyvek 7), Budapest 2005; Az Egyházi Törvénykönyv. A Codex Iuris Canonici hivatalos latin szövege magyar fordítással és magyarázattal, szerkesztette, fordította és a magyarázatokat írta Erdő Péter, Budapest 2001;
- A II. Vatikáni zsinat tanítása, Budapest 2000; La Chiesa particolare e strutture di comunione (Il Codice del Concilio Vaticano II, 5), Bologna 1985; La parrocchia e le sue strutture (Il Codice del Concilio Vaticano II, 4), Bologna 1987;
- Arrieta, J. I., Diritto dell'organizzazione ecclesiastica (Trattati di diritto 3), Milano 1997;
- Bánk, J., Egyházi jog. Az egyházi alkotmányjog alapjai, Budapest 1958;
- Bánk, J., Kánoni jog, I–II, Budapest 1960-1963;
- Comentario exegetico al Código de derecho Canónico, Marzoa, A. – Miras, J. – Rodríguez-Ocaña, R. (dir.), Pamplona 1996, vol II; Il primato del successore di Pietro nel mistero della Chiesa (Documenti e studi 19), Città del Vaticano 2002; Il diritto nel mistero della Chiesa, vol II: Il popolo di Dio. Chiesa particolare e universale. La funzione di insegnare (Quaderni di Apollinaris), Roma 21990; Sipos, S., Enchiridion iuris canonici, Romae 1960.
- Collegialità e primato. La suprema autorità della Chiesa (Il Codice del Concilio Vaticano II, 9), Bologna 1993; Il fedele cristiano. La condizione giuridica dei battezzati (Il Codice del Concilio Vaticano II, 6), Bologna 1989; Le associazioni nella Chiesa (Studi giuridici 29), Città del Vaticano 1999;
- Arrieta, J. I. – Canosa, J. – Miñambres, J. (a cura e commento di), Legislazione sull' organizzazione centrale della Chiesa (Testi legislativi 3), Milano 1997;
- Arrieta, J. I., Diritto dell'organizzazione ecclesiastica (Trattati di diritto 3), Milano 1997;
- Bánk, J., Egyházi jog. Az egyházi alkotmányjog alapjai, Budapest 1958; Bánk, J., Kánoni jog, I-II, Budapest, 1960-1963;
- Betti, U., La dottrina sull'Episcopato nel capitolo III della costituzione dommatica Lumen gentium. Sussidio per la lettura del testo, Roma 1968;
- Bonnet, P. – Gullo, C. (a cura di), La Curia romana nella const. Ap. Pastor Bonus (Studi giuridici 21), Città del Vaticano 1990;
- Navarro, L., Diritto di associazione e associazioni di fedeli (Monografie giuridiche), Milano 1991;
- Provost, J., „Structuring the Church as a Communio”, In *The Church as a Communion*, ed. J. Provost, 191

– 245, Washington, D.C., CLSA, 1984.

- Huels, J., „Participation by the Faithful in the Liturgy”, J 48 (1988) 608 – 637.

- Morrissey, F., „What Makes an Institution Catholic?” J 47 (1987) 531 – 544.

- Schotte, J., „The Synod of Bishops: A Permanent yet Adaptable Institution”, *Stud Can* 26 (1992), 289 – 306.

8.2 Szeminárium

Egyéni foglalkozás a megadott könyvészet alapján.
Minden hallgató az általa választott témát dolgozza ki és adja elő.

Didaktikai módszerek

Előadás, beszélgetés

Megjegyzések

egyéni munkával közelebb kerülni Isten Népe jogának megismeréséhez

Könyvészet

CSERHÁTI Ferenc: Társas apostolkodás a világiakkal In: Szolgálat 76, 1987, 27-34.

ERDŐ Péter: A világiak munkája a plébánián, In: Távlatok 1993/4-5, 632-640.

ERDŐ Péter: Hivatalok és közfunkciók az egyházban, Szent István Társulat, Bp., 2003.

Fizetéskiegészítés vidéki plébánosoknak, In: Új Ember 2002. 03.03.

MIHÁLYI Gilbert: A társadalom megújítása Krisztusban, Márton Áron, Budapest, 1991.

MIHÁLYI Gilbert: A Szentlélek ajándékai és a világi hívek, In: Távlatok 1998/3, 447-449.

MUHRER, Siegfried: Laikus, légy az, ami vagy! In: Szolgálat 71, 1985, 43-55.

NAGY Ferenc: A világi hívek együttműködése a papok szolgálatában, In: Távlatok/ Magyar Papi Egység 1998/1, 7-17.

NEMESHEGYI Péter: Hogyan állunk a Lumen gentium megvalósításával? In: Vigilia 2002/11, 802-813.

NYÍRI Tamás: A keresztény ember küldetése a világban, Akadémiai kiadó, Budapest, 1996

NYÍRI Tamás: A világiak és a magyar egyház jövője, In: Teológia 1982/2, 85-88.

OROSZ Lóránt: Kánonjogi szempontok, In: Vigilia 2003/2 106-111.

ŐRSY László: Struktúrák és egyházkép, In: Mérleg 1996/ 1, 2-27.

PÉCSI Debóra: Vidéki plébániák – halál és feltámadás, in: egyházfórum 2001/5, 7-8.

RAUBER, Karl-Josef: Világiak az egyházban, In: Vigilia

Rendelkezés néhány olyan kérdésben, mely világi hívőknek a lelkipásztori szolgálatban való együttműködéséből fakad, Római dokumentumok VI., Vatikán 1997, Budapest (Szent István Társulat) 1998.

SÁVAI János: A licenciátus szerepe a délvidéki magyarság megtartásában, In: Vigilia 1988/7, 520-525.

SÁVAI János: Missziók, mesterek, licenciátusok, Szeged, 1997.

TOMKA Ferenc: A világiak helye az egyházban, In: Vigilia 1998/7 492-497.

TOMKA Ferenc: A laikusok szerepe az egyházban – a lelkipásztor szemével, In: Vigilia 2003/2 112-116.

TOMKA Ferenc: Új evangelizáció, Budapest, (Szent István Társulat) 1999, 104-113.

TOMKA Miklós: Apostolicam Actuositatem, határozat a világi hívek apostolkodásáról, in: 357-358 in: A II. Vatikáni zsinat dokumentumai negyven év távlatából 1962-2002, Szent István Társulat szerk: Dr. Kránitz Mihály, Bp, 2002

- BERNÁT László: Állandó diakónusok Európa felépítése – keresztény szemmel, In: Vigilia 1998/5. 391
- BOROS István: Diakónus az Egyház első három századában. In: Molnár Ferenc (szerk.): Diakónia, diakonátus, diakónus, Kalocsa (Szent István Diakonátusi Kör) 1996. 93-109. o.
- Diakónia és diakonátus (Boór János interjúja Hannes Kramerrel) in: Mérleg 1974. 3. 210.
- Egyházfórum tematikus szám 1999/1
- Hazai modellek, In: Egyházfórum 1999/1, 38-44.
- KASPER, Walter: A diakónus a mai egyházban. In: Vigilia 1998/5 322-330.
- MAGYAR KATOLIKUS PÜSPÖKI KAR: Az állandó diakonátusról, Budapest, 1991.
- MOLNÁR Ferenc (szerk.): Diakónia, diakonátus, diakónus II. kötet, Kalocsa (Szent István Diakonátusi Kör) 2000.
- MOLNÁR Ferenc (szerk.): Diakónia, diakonátus, diakónus, Kalocsa (Szent István Diakonátusi Kör) 1996.
- MOLNÁR Ferenc: A diakónus helyzete ma Magyarországon, In: Egyházfórum 1999/1, 10-31.
- TÓTH Károly: Állandó diakonátus az egyházban, szakdolgozat, Szeged, 1997.
- Dr. KRÁNITZ Mihály (szerk.): A II. Vatikáni zsinat dokumentumai negyven év távlatából 1962-2002, Szent István Társulat, Bp, 2002.
- Dr. CSERHÁTI József, Dr. FÁBIÁN Árpád: A II. Vatikáni Zsinat tanítása, Szent István Társulat, Bp., é.n.
- BELBIN, Meredith: A team, avagy az együttműködő csoport. Edge 2000 Kft., Budapest, 2003.
- BOULAD, Henri: Quo vadis ecclesia? (Gondolatok a holnap egyházáról), Omega füzetek 6., Korda, Kecskemét, 2000.
- HÄRING, Bernard: Másképp is lehetne (védőbeszéd az egyházon belüli új magatartásforma mellett), Kairosz, Bp., é.n.
- HÉZSER Gábor: Miért? pasztorálpaszichológiai tanulmányok, Kálvin kiadó, Bp. 1996.
- HONSEL, Bernhard: Lelkipasztorkodás és emberi kapcsolattartás, In: Teológia, 1994/4.
- KÖNIG, F.: Az egyház beteg, fennmaradásáért küzd (Az ifjúságot hívom), In: Mérleg, 85/4.
- KÜNG, Hans: Mi az egyház? Tekus Ottó, Győr, 2001.
- LOHFINK, G.: Milyennek akarta Jézus a közösséget?, Luzern, 1990.
- MIHÁLYI Gilbert. Új módon vagyunk egyház, Márton Áron, Budapest, 1998.
- RAHNER, Karl: Párbeszéd az egyházban, In: Teológia, 1993/4.
- SCHULMEISTER, Paul: Elalusznak a templomban (Tömegkommunikáció és a hit “marketing”-je), In: Teológia, 1990/2.
- ZULEHNER, Paul M.: „Népem lesznek” (a gyülekezeti hit alapjai), Egyházfórum füzetek 5, Luzern, 1990.
- ZULEHNER, Paul M.: Isten népének lelki hivatala, in Egyházfórum 1990/4.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az elsajátítandó anyag ismerete	Félévi szóbeli vagy írásbeli vizsga	50 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	10 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egy a megadott témák közül szabadon választott téma – interaktivitásra törekvő – PPT vázlattal vetített bemutatása.	A megtartott referátum kiértékelése	30 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	10 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">Az általános egyházi jogi alapfogalmak ismerete.Egy választott szemináriumi téma kidolgozása és bemutatása.			
10.7 A parciális vizsga (félévközi zárthelyi dolgozat) formája			
<ul style="list-style-type: none">Nincsen parciális vizsga.			
10.8 A félévi vizsga formája			
<ul style="list-style-type: none">A félévi vizsga szóbeli vagy írásbeli formában történik. Minden félévi vizsgára jelentkező hallgató a megadott tizenöt tételből kettőt húz, és szabad választás alapján a két tétel egyikének lényegre törő bemutatásával vizsgázik. A vizsga, a másik húzott tétel, ill. szükség esetén az anyag többi részéből további kérdések megválaszolásával válik teljessé. A félévi vizsgára a tételsort a parciális vizsgát követő héten adom meg.			
10.9 A vizsgatételsor ismertetésének legkésőbbi időpontja			
<ul style="list-style-type: none">A vizsgaszesszió kezdete előtt egy hónappal.			
10.10 A szemináriummal kapcsolatos elvárások			
<ul style="list-style-type: none">A szeminárium a vezető tanár által javasolt témák egyikének a szeminárium keretében történő önálló, PPT bemutatóval kísért interaktív bemutatásának értékeléséből áll. Szükség esetén kiváltható egy, a metodológiai szabályok figyelembevételével elkészített szemináriumi dolgozattal. Ebben az esetben a dolgozat leadási határideje a szesszió kezdetét megelőző nap. A szeminárium jelenlét nem kötelező, pótlásra nincs mód.			

Kitöltés dátuma

2018. május 4.

Előadás felelőse

Dr. Lukács I. Róbert

Szeminárium felelőse

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2018. május 4.

Intézetigazgató

Dr. Oláh Zoltán